

■ ÚLOHA 3: LEONARDO DA VINCI

TEXT 1:

Leonardo da Vinci: Dejte mi s tím malováním už pokoj!

„Mrtvola, pomoc, mrtvola!“ křičí služebná a běží chodbou domu v italské Florencii. Mít umrlce na stole, to prostě nebylo zvykem ani v 15. století. „Ticho, Lukrécie!“ okřikne ji správce domu. „Mistr Leonardo potřebuje pitvat!“

Chudák Lukrécie má těžkou službu. Nejenže věhlasný malíř a vynálezce **Leonardo da Vinci**¹⁰ (1452–1519) všechno ušpiní od barev, ale také pitvá lidi a vůbec vymýšlí spoustu nesmyslů. Teď zrovna si vzal do hlavy, že bude létat. Blázen jeden vousatý!

Modely na útěku

„Pane Leonardo, už nespíte?“ vstupuje ráno potichu do místnosti Lukrécie. Najednou frnk, frnk, a nad hlavou jí prolétne několik holubů. „Co jste to zase udělala? Uletěl mi studijní materiál!“ Vylekaná služebná jen zděšeně zírá. Pán se asi úplně zbláznil, myslí si v duchu Lukrécie.

Není motor? Nevadí!

Možná Leonarda už někdy to postávání před malířskými plátny tak unavuje, že zatouží vzlétnout. Proto sleduje zvířata, jak na to jdou. Dokonce o letu ptáků napsal odbornou knihu. Ale vynést do vzduchu člověka se mu zatím nedaří. Neví si rady, jak takový létající stroj pohánět. „Což takhle využít větrné proudy a plachtit?“ napadne ho. A vymyslí rogaló!

Potom zkonstruuje jakési kolo s pedály a křídly. Leonardo je zklamán. Tolik práce a výsledek žádný! Zkouší svůj nápad předělat. Pohon ve svém náčrtu mění na šlapání pro čtyři muže, a hlavně jinak umístí vrtuli. Škoda, že stroj ve skutečnosti nepostaví. Šlo by totiž o první vrtulník.

Bezpečný pád

Věčně nespokojený Leonardo se vydává do přírody. Ví, že při poruše ve vzduchu hrozí tvrdý dopad. Zachmuřeně přitom pozoruje, jak po louce létá chmýří pampelišek. Riziko musíme zmírnit, zpomalit případný pád. Třeba jako ty pampelišky. A už kreslí plán prvního padáku.

I ve vodě zůstane suchý

„Co to tady je za potopu!“ chytá se za hlavu Lukrécie. Leonardo své služebné odsekne: „Zkoumám tlak vody. Když nelétám, budu se potápět!“ Lukrécie se ušklíbne s poznámkou, že se tak mistr alespoň někdy umyje. Leonardo ji však vyvede z omylu. Bude se sice potápět, ale přitom zůstane suchý. Mistr mluví o jakémsi skafandru, speciálním obleku do vody, který umožní i dýchání. Další zbytečnost, pomyslí si Lukrécie a jde sušit podlahu.

Zdroj: 21. století Junior speciál, 2/2011, s. 16–18.

¹⁰ Čteme [leonardo da vinči].